ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลวังแสง

ภูมิปัญญาด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม “ร้อยพวงมาลัย”

ข้อมูลทั่วไป

๑. ชื่อ – สกุล นางนาง ทองหล่อ ชื่อเล่น นาง

๒. วัน/เดือน/ปีเกิด ๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๘ อายุ ๖๗ ปี อาชีพ เกษตรกรทำนา

๓. สถานภาพ สมรสกับ นาย สุวรรณา ทองหล่อ อายุ ๖๕ ปี อาชีพ เกษตรกรทำนา

๔. ที่อยู่ เลขที่ ๖๗ หมู่ที่ ๑ บ้านวังแสง ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม

๕.เบอร์โทรศัพท์ ๐๙-๓๗๖๓-๙๘๔๐

ลักษณะของภูมิปัญญา ลักษณะเป็นภูมิปัญญาที่ได้รับเรียนรู้ด้วยตนเอง ศึกษาจากอินเตอร์เน็ต (ยูทูบ)

ความภาคภูมิใจ การร้อยพวงมาลัยถึงแม้ว่าจะเป็นรายได้ไม่มากมายนัก แต่คุณแม่นางก็ภูมิใจที่ได้ประกอบอาชีพที่สุจริต ช่วยลดค่าใช้จ่ายในครอบครัวได้ ปัจจุบันเศรษฐกิจไม่ดีก็ทำเพียงเล็กน้อย ทุกวันพระจะร้อยพวงมาลัยประมาณ ๕๐ - ๖๐ พวง จำหน่ายในราคา ๑๐ บาท ดอกไม้นำมาจากบ้านเหล่าจั่น อำเภอแกดำ

รายละเอียดการข้อมูลความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญา

ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลวังแสง

ภูมิปัญญาด้านหัตถกรรม “ถักไพหญ้ามุงหลังคา”

ข้อมูลทั่วไป

๑. ชื่อ – สกุล	นายบุญ ตะวัน	ชื่อเล่น พ่อบุญ
๒. วัน/เดือน/ปีเกิด	๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๖	อายุ ๖๙ ปี
๓. อาชีพ	เกษตรกรทำนา	
๔. สถานภาพ	สมรสกับ นางเปี่ยม ตะวัน อายุ ๗๑ ปี	
๕. ที่อยู่	เลขที่ ๕๙ หมู่ที่ ๒ บ้านคอนสาร ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม	
๖. เบอร์โทรติดต่อ	๐๘-๐๓๕๓-๐๒๗๒	

ลักษณะของภูมิปัญญา ลักษณะเป็นภูมิปัญญาดั้งเดิมที่ได้รับความรู้จากบรรพบุรุษ

ความภาคภูมิใจ

- พ่อบุญทดลองทำไพหญ้ามุงหลังคา ลองผิดลองถูก จดจำและเรียนรู้มาจากคนสมัยก่อน เป็นเวลากว่า ๑๐ ปี ปัจจุบันจำหน่ายให้กับชาวบ้านที่สนใจในราคาไม่แพง ใช้วัตถุดิบที่หาได้จากท้องถิ่น ทั้งหญ้าคาและไม้ไผ่
- นอกจากนี้ยังช่วยเหลือภรรยาปลูกหม่อนเลี้ยงไหม และยินดีให้คำแนะนำในการทำหญ้าคามุงหลังคาให้กับคนที่สนใจด้วย

รายละเอียดข้อมูลความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญา

ในสายตาของเกษตรกร หญ้าคาตามไร่นา ไร่อ้อย หรือไร่มัน เป็นวัชพืชที่จะต้องกำจัดด้วยยาฆ่าหญ้า แต่สำหรับคนที่รู้คุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ สามารถนำสิ่งต่ำต้อยด้อยค่าอย่างหญ้าคา มาสร้างรายได้ให้ครอบครัว

ตาบุญ เก็บเกี่ยวใบหญ้าคามาทำ "ไพหญ้า" มาหลายสิบปีแล้ว แต่ด้วยอายุที่มากขึ้น ๒ คนผัวเมีย จึงช่วยกันทำได้ไม่มากในแต่ละวัน ห้าไพสิบไพ เพราะยายเปี่ยมภรรยาต้องเลี้ยงหม่อน สาวไหมและเอาดักแด้ไปขายในหมู่บ้านด้วย สำหรับราคาไพหญ้า ไพละ ๒๐ - ๒๕ บาท

ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลวังแสง

นางละออง พันธ์ชมพู

ข้อมูลทั่วไป

๑. ชื่อ–สกุล นางละออง พันธ์ชมพู ชื่อเล่น ละออง
๒. วัน/เดือน/ปีเกิด ๑๖ ธันวาคม ๒๕๒๗ อายุ ๓๘ ปี
๓. อาชีพ เกษตรกร สมรสกับนายบุญถิ่น พันธ์ชมพู
๔. ที่อยู่ เลขที่ ๓๕ หมู่ที่ ๔ บ้านโนนเขวา ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม
๕. เบอร์โทรศัพท์ ๐๙-๕๗๑๙-๘๙๓๒

หัวข้อความรู้ /ภูมิปัญญา ภูมิปัญญาด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม **“ทำเส้นขนมจีนโบราณ”**
ศึกษาเรียนรู้จากคนรู้จักที่เคยทำมาก่อน พัฒนาต่อยอดจากทำเส้นขนมจีนแบบโบราณ มาใช้เครื่องจักรแบบสำเร็จแทนเนื่องจากช่วยลดขั้นตอนระยะเวลาและได้ปริมาณที่มากขึ้น
เนื่องจากสถานการณ์โควิด – ๑๙ ทำให้ยอดการสั่งซื้อลดลงเรื่อย ๆ ปัจจุบันจะรับทำตามออเดอร์ ที่ลูกค้าสั่งเท่านั้น

รายละเอียดข้อมูลความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาหรือภาพกิจกรรม

ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลวังแสง

ภูมิปัญญาด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม “ไมบายธุงใยแมงมุม”

ข้อมูลทั่วไป

๑. ชื่อ – สกุล	นายนำชัย เดชศิริ	ชื่อเล่น ตุ
๒. วัน/เดือน/ปีเกิด	๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๗	อายุ ๒๘ ปี
๓. ที่อยู่	เลขที่ ๒๕ หมู่ที่ ๖ บ้านดอนก่อ ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม	
๔. เบอร์โทรติดต่อ	๐๖-๑๙๔๖-๙๐๗๙	

ลักษณะของภูมิปัญญา คุณตุได้ให้สัมภาษณ์กับทีมงานว่า รู้สึกชื่นชอบในความสวยงามของธุงหรือตุง ที่ประดับประดาสวยงามในงานบุญงานประเพณีต่างๆ ในชุมชน มีใจรักที่จะศึกษาเรียนรู้โดยได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษและพัฒนาต่อยอดจากอินเตอร์เน็ต ผลงานที่ผ่านมาได้ประดิษฐ์ธุงใยแมงมุม เพื่อใช้ในงานบุญเดือนสี่ (บุญเผวด)ในหมู่บ้าน ภูมิใจที่ได้ประดิษฐ์ธุงใยแมงมุม ซึ่งตามความเชื่อของคนอีสานเชื่อว่าผู้ประดิษฐ์ธุงนั้นตั้งใจทำถวายเพื่อเป็นพุทธบูชา สีสันและความสวยงามของธุง ตลอดจนเส้นใยนั้นแสดงถึงความสงบสุขร่วมเย็น สวยงามเบ่งบานเหมือนดอกไม้ อานิสงส์ทำให้ตนและครอบครัวมีความสุข และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ปกป้องคุ้มครอง หากท่านใดสนใจรับสอนและรับทำโดยต้องแจ้งล่วงหน้าให้ทราบ

รายละเอียดข้อมูลความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาหรือภาพกิจกรรม

วิธีทำ วัสดุ/ส่วนประกอบ ด้าย หรือไหมพรม ไม้ ลูกปัด

๑) ประโยชน์ใช้สอย ใช้ประดับ เป็นโมบาย

๒) ราคา ๒๐๐ - ๓๐๐ บาท

๓) ระยะเวลาในการผลิต ๒๔ ชั่วโมง

ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลวังแสง

ภูมิปัญญาด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม “ขนมไทย”

ข้อมูลทั่วไป

๑. ชื่อ – สกุล นางสุนัน ไชยสงค์ ชื่อเล่น แม่นัน

๒. วัน/เดือน/ปีเกิด ๑๙ ตุลาคม ๒๕๑๐ อายุ ๕๕ ปี อาชีพ เกษตรกรทำนา

๓. สถานภาพครอบครัว สมรสกับนาย สมเกียรติ ไชยสงค์ อายุ ๕๘ ปี อาชีพ เกษตรกรทำนา

๔. ที่อยู่ เลขที่ ๓๐ หมู่ที่ ๗ บ้านหนองบัว ต.วังแสง อ.แกดำ จ.มหาสารคาม

๕. หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘-๕๐๘๗-๓๘๖๗

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น ศึกษาพัฒนาต่อยอดจากการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ และเข้าร่วมพัฒนาฝีมือตามโครงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนวิทยากรให้ความรู้

ประสบการณ์ และความภาคภูมิใจ สร้างรายได้ให้กับครอบครัว ปัจจุบันมีออเดอร์สั่งขนม ได้แก่ ขนมข้าวแต๋น ขนมดอกจอก ขนมทองพับ มีร้านค้าในเขตพื้นที่ตำบลวังแสง และตำบลใกล้เคียง สั่งซื้อตลอดทั้งปี
เมื่อมีกิจกรรมโครงการ นิทรรศการที่หน่วยงานราชการจัดขึ้น ก็มีโอกาสนำสินค้าไปวางจำหน่าย เป็นสินค้า ๑ ตำบล ๑ ผลิตภัณฑ์ด้วย เช่น งานบุญบั้งไฟกบใหญ่แกดำ

รายละเอียดภูมิปัญญา/ภาพกิจกรรม

ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลวังแสง

ภูมิปัญญาด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม “เตาถ่าน”

ข้อมูลทั่วไป

๑. ชื่อ – สกุล นายอ่อนสา สุดชา ชื่อเล่น พ่อเคน
๒. วัน/เดือน/ปีเกิด ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๐๓ อายุ ๖๒ ปี อาชีพหลัก เกษตรกรทำนา
๓. สถานภาพ สมรสกับนางสำอาง สุดชา อายุ ๕๙ ปี อาชีพ เกษตรกรทำนา
๔. ที่อยู่ เลขที่ ๗๔ หมู่ที่ ๑๕ บ้านโนนสวรรค์ ต.วังแสง อ.แกดำ จ.มหาสารคาม
๕. สนใจติดต่อสอบถาม เบอร์โทรศัพท์ ๐๖-๒๘๓๑-๓๓๖๗

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้รับความรู้และประสบการณ์มานานกว่า ๒๐ ปี จากที่เคยไปเป็นคนงานรับจ้างที่อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ จากนั้นจึงกลับมาลงทุนทำเป็นธุรกิจครอบครัวต่อยอดสร้างรายได้จนถึงปัจจุบัน

ความภาคภูมิใจ ได้รับเชิญเป็นวิทยากรให้ความรู้กับประชาชน โดยหน่วยงานราชการ เช่น โรงเรียนบ้านหนองบัว , โรงเรียนบ้านไก่นา เพื่อให้ความรู้แก่นักเรียนซึ่งถือว่าการทำเตาถ่านเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านอย่างหนึ่ง ที่สะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมการดำเนินชีวิตของคนส่วนใหญ่โดยเฉพาะในภาคอีสาน ที่ใช้เตาถ่านหุงต้มอาหารมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพราะประหยัดงบประมาณที่ อีกทั้งเตาถ่านมีความทนทาน ราคาไม่แพง จำหน่ายในราคาตั้งแต่ ๕๐ - ๑๐๐ บาท เท่านั้น (จำหน่ายทั้งปลีกและส่ง) นอกจากนี้ ยังช่วยให้ชาวบ้านซึ่งเป็นคนงาน ๔ – ๕ คน มีงานทำสร้างรายได้ให้กับครอบครัวอีกด้วย

ขั้นตอนการทำเตาถ่าน

๑. นำปูน ดินทราย หินเกล็ด มาผสมในเครื่องโม่
๒. นำมาเทใส่แม่พิมพ์เตา ที่ทำน้ำมันไว้แล้ว เพื่อป้องกันไม่ให้เตาติดกับแม่พิมพ์
๓. นำไม้มาแทงให้ปูนเต็มแม่พิมพ์ดีแล้ว ปาดให้เรียบ ทิ้งไว้ประมาณ ๑ ชั่วโมง
๔. แกะเตาตากแดด ประมาณ ๓ ชั่วโมง แล้วมาติดรังผึ้ง ก่อนจะนำไปขายต่อไป

รายละเอียดภูมิปัญญา/ภาพกิจกรรม

ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลวังแสง

ภูมิปัญญาด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม "ทำพานบายศรีสู่ขวัญ"

<u>ข้อมูลทั่วไป</u>

๑. ชื่อ – สกุล นางละม้วย จันทะนนตรี ชื่อเล่น แม่ม้วย

๒. วัน/เดือน/ปีเกิด ๒๖ เมษายน ๒๔๘๖ อายุ ๗๙ ปี อาชีพ เกษตรกรทำนา

๓. ที่อยู่ เลขที่ ๒๗ หมู่ที่ ๑๗ บ้านคำแก่นคูณ ต.วังแสง อ.แกดำ จ.มหาสารคาม

<u>ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น</u> เป็นลักษณะครูพักลักจำ แม่ม้วยมีความสนใจในความสวยงามของพานบายศรี เมื่อมีงานประเพณีที่ต้องใช้พานบายศรีสมัยก่อนผู้เฒ่าผู้แก่จะช่วยกันพันใบตองหาดอกไม้มาประดับให้สวยงาม จากขนาดเล็กและพัฒนาต่อยอด ศึกษาเรียนรู้จากพานบายศรีของชุมชนหมู่บ้านอื่นๆ ที่ได้ไปร่วมงานมาปรับใช้ มีโอกาสเข้าร่วมศึกษาเรียนรู้พัฒนาฝีมือเพิ่มเติมตามโครงการฝึกอบรมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของ อบต.วังแสง

<u>ผลงานและความภาคภูมิใจ</u> ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ได้ช่วยเหลือชาวบ้านและส่วนรวมในงานบุญต่างๆ และรับจ้างทำบายศรีสู่ขวัญสร้างรายได้ให้กับครอบครัว โดยรวมกลุ่มกันกับสมาชิกสองถึงสามคนในหมู่บ้าน เมื่อมีลูกค้าสั่งทำก็จะช่วยกันจัดแจงหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อให้ได้พานบายศรีที่สวยงาม

<u>ขั้นตอน/วิธีทำ</u> /<u>วัสดุ/อุปกรณ์</u> - พานบายศรี -โฟม - ลวดเย็บกระดาษ - ใบตอง - ดอกไม้ต่างๆ

๑. เอาใบตองที่มีลักษณะแก่หรืออ่อนที่สุด เพราะจะทำให้เวลาขัดน้ำมันมีสีที่เงางาม

๒. ริเอาใบตองแล้วไปเช็ดทำความสะอาด แล้วนำตองไปแช่ในน้ำ

๓. เอาใบตองมาฉีกให้เท่าๆกัน เพื่อจะทำเป็นรูปร่างต่างๆ ของบายศรี

๔. นำใบตองมาหมุนตามนิ้วแล้วใช้ที่เย็บลวดกระดาษเย็บ และหมุนนิ้วตามขนาดที่ต้องการ

๕. ใช้ลวดแนบกับใบตอง พับตามขนาดที่ต้องการ แล้วนำไปแช่น้ำ โดยใช้ยาทัมใจผสมกับน้ำมันมะกอก ยาทันใจ ๑-๒ ซอง น้ำมัน ๑ ขวดเล็กเทใส่รวมกัน

๖. ตัดโฟมตามขนาดของพานแล้วก็เอาใบตองที่ทำมาประกอบเข้าด้วยกัน

๗. เริ่มประกอบจากกลางขึ้นบนนำพานอีกอันวางข้างบนนำโฟมที่ตัดมาใส่พานจากนั้นเอาใบตองประกอบเข้าด้วยกัน

๘. พับใบตองไปในตัวเฉพาะ ไม่ต้องแยกทำ

๙. พับใบตองในรูปลักษณะต่างๆก่อนแล้วค่อยมาประกอบเข้าด้วยกัน ลักษณะของบายศรีแต่ละงาน งานบวช จะเป็นดอกไม้สีขาว ดอกพุด งานแต่ง ดอกรักเป็นหลัก และดอกดาวเรือง งานบวงสรวง ดอกไม้สีขาว และดอกดาวเรือง ใช้เวลาการทำประมาณ ๒ วัน

ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลวังแสง

ภูมิปัญญาด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม “ทำพานบายศรีสู่ขวัญ”

ข้อมูลทั่วไป

๑. ชื่อ – สกุล นางปุ่น ไชยปัญหา ชื่อเล่น แม่ปุ่น

๒. วัน/เดือน/ปีเกิด ๕ มีนาคม ๒๔๙๒ อายุ ๗๓ ปี อาชีพ เกษตรกรทำนา

๓. ที่อยู่ เลขที่ ๙๐ หมู่ที่ ๑๗ บ้านคำแก่นคูณ ต.วังแสง อ.แกดำ จ.มหาสารคาม

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นลักษณะครูพักลักจำ ดูตัวอย่างจากผู้เฒ่าผู้แก่ที่ท่านทำในงานบุญต่างๆ ในหมู่บ้าน

ผลงานและความภาคภูมิใจ โดยรวมกลุ่มกันกับสมาชิกสองถึงสามคนในหมู่บ้านคือแม่พันธ์ แม่ม้วย เมื่อมีลูกค้าสั่งทำก็จะช่วยกันจัดแจงหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อให้ได้พานบายศรีที่สวยงาม

วิธีทำ

๑. การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ การเตรียมอุปกรณ์ให้พร้อมจะช่วยให้สามารถทำงานได้เรียบร้อยรวดเร็วขึ้น ดังนี้

๑. ใบตอง (ควรให้ใบตองกล้วยตานี) ๒. พานแว่นฟ้า ขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ ผูกติดกันไว้ด้วยลวด และรองพื้นพานด้วยโฟม

๓. ภาชนะปากกว้างสำหรับใส่น้ำแช่ใบตอง ๒ ใบ ๔. สารส้ม ๕. น้ำมันมะกอก ชนิดสีเหลือง หรือขาว

๖. ไม้ปลายแหลม (ขนาดไม้เสียบลูกชิ้น) ประมาณ ๒๐-๓๐ อัน ๗. ดอกไม้ (ดอกพุด ดอกดาวเรือง ดอกบานไม่รู้โรย ฯลฯ)

๘. กรรไกร สำหรับตัดใบตอง ๙. ลวดเย็บกระดาษ

๒.การพับใบตอง ขนาดของใบตองขึ้นอยู่กับขนาดของพานบายศรี

๑. ใบตองสำหรับทำกรวยแม่ ๒. ใบตองสำหรับทำกรวยลูก ๓. ใบตองสำหรับห่อ ใบตองแต่ละประเภท ควรฉีกเตรียมไว้

๓. การพับกรวยหรือห่อกรวย ห่อริ้ว

๔. การประกอบพานบายศรี ถือเป็นขั้นตอนสุดท้ายในการทำบายศรี คือการนำริ้วที่ทำเสร็จแล้วและแช่ในน้ำผสมน้ำมันมะกอกแล้วมาประกอบเข้ากับพานบายศรีตามชั้นที่ได้เตรียมไว้

การนำริ้ว มาประกอบกับพาน ควรเริ่มต้นจากพานใหญ่สุด หรือพานที่วางอยู่ชั้นล่างสุดก่อน โดยการวางให้ริ้วอยู่บนพานให้มีระยะห่างเท่าๆกัน ๔ ริ้ว (๔ ทิศ) ซึ่งจะยึดริ้วติดกับพานโดยใช้ไม้ปลายแหลมที่เตรียมไว้แล้ว มากลัด หรือเสียบจากด้านบนของริ้วให้ทะลุไปยึดติดกับโฟมที่รองไว้บนพื้นพาน

การประกอบริ้วกับพานชั้นกลาง และชั้นบนสุด ก็ใช้วิธีเดียวกัน แต่จะต้องให้ริ้วชั้นที่ ๒ วางสลับกับริ้วชั้นแรก และริ้วบนพานชั้นบนสุด ก็ให้สลับกับริ้วบนพานชั้นกลาง

การประกอบริ้วกับพานชั้นบนสุด ให้ห่อใบตองเป็นกรวยขนาดใหญ่พอควรวางไว้เป็นแกนกลางของพาน เมื่อวางริ้วทั้ง ๔ ริ้วเสร็จแล้ว ให้รวบปลายสุดของริ้วทั้ง ๔ เข้าหากัน โดยมีกรวยที่ทำเป็นแกนกลางอยู่ด้านใน แล้วนำใบตองม้วนเป็นกรวยขนาดใหญ่อีกกรวย มาครอบทับยอดทั้ง ๔ ของริ้วไว้ ซึ่งจะทำให้พานบายศรีที่ได้ มียอดแหลมที่สวยงามและมั่นคง

จากนั้นจึงนำใบไม้ (ส่วนใหญ่จะนำใบไม้ที่มีชื่อเป็นมงคล เช่น ใบเงิน ใบทอง) มาวางรองบนพาน เพื่อปกปิดไม่ให้มองเห็นโฟมที่รองพื้นพาน และนำดอกไม้สีสด เช่น ดอกบานไม่รู้โรย หรือดอกดาวเรือง มาประดับบนพานเพิ่มความสวยงามหรือทำมาลัย สวมบนยอด หรือทำเป็นอุบะร้อยรอบพานแต่ละชั้น ก็จะเพิ่มสีสัน และความสวยงามให้แก่พานบายศรีมากขึ้น

ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลวังแสง

ภูมิปัญญาด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม “โภชนาการทำขนมไทย”

<u>ข้อมูลทั่วไป</u>

๑. ชื่อ – สกุล นางมงคล ไชยปัญหา ชื่อเล่น แม่มงคล

๒. วัน/เดือน/ปีเกิด ๘ พฤษภาคม ๒๕๑๖ อายุ ๔๙ ปี อาชีพ เกษตรกรทำนา

๓. สถานภาพ สมรสกับนายสมัย ไชยปัญหา อายุ ๖๐ ปี อาชีพเกษตรกร มี บุตรธิดารวม ๒ คน

๔. ที่อยู่ เลขที่ ๑๐๙ หมู่ที่ ๑๗ บ้านคำแก่นคูณ ต.วังแสง อ.แกดำ จ.มหาสารคาม

<u>ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น</u> ศึกษาในคลิปวีดีโอในสื่ออินเตอร์เน็ต เช่น ยูทูบ ลองผิดลองถูก จนประสบความสำเร็จและทำขนมไทยเป็นอาชีพหลัก มีช่องทางจำหน่ายสร้างรายได้ให้กับครอบครัวมากยิ่งขึ้น ปัจจุบันมีลูกค้าทั้งประชาชนทั่วไป และหน่วยงานราชการ สั่งทำในปริมาณมากเพื่อรองรับประชุมอบรมสัมมนา

<u>ผลงานและความภาคภูมิใจ</u> ภาคภูมิใจที่ได้ศึกษาเรียนรู้ อดทน ฝึกฝนด้วยตนเอง จนประสบความสำเร็จมีรายได้ให้กับครอบครัว ทั้งยังรับสอนและเป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานราชการหรือเอกชนอีกด้วย

<u>วิธีทำ /ภาพกิจกรรม</u> ขนมไทยในชื่อ “**ขนมแม่มงคล**” นั้นมีหลายอย่าง เช่น ขนมตาล ขนมต้ม ขนมถั่วตัด ขนมเทียน ขนมชั้น ขนมเปียกปูน ฯลฯ สอบถามและสั่งซื้อได้ที่ **เบอร์โทรศัพท์ ๐๖-๓๗๕๑-๕๓๓๔**

ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลวังแสง

ภูมิปัญญาด้านหัตถกรรม "งานสานใบมะพร้าว"

ข้อมูลทั่วไป

๑. ชื่อ – สกุล นางอุไร มาตย์วังแสง ชื่อเล่น ยายไร อายุ ๖๕ ปี อาชีพ เกษตรกรทำนา

๒. ที่อยู่ เลขที่ - หมู่ที่ ๒๐ บ้านวังทองพัฒนา ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ

หัวข้อความรู้ /ภูมิปัญญา ลักษณะเป็นภูมิปัญญาที่ได้รับความรู้จากบรรพบุรุษ

รายละเอียดข้อมูลความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญา/ภาพกิจกรรม

ทีมงานได้ลงพื้นที่สัมภาษณ์ คุณแม่อุไร มาตย์วังแสง ซึ่งกำลังขะมักเขม้นทำงานหัตถกรรมสานใบมะพร้าว เพื่อใช้ประดับในงานบุญเดือนสี่ ชาวอีสานเรียกบุญผะเหวด หรือบุญพระเวส ในวันที่ ๑๖-๑๗ มีนาคม ที่จะถึงนี้

ขั้นตอนการสานก็ทำเช่นเดียวกันกับ การสานก้านมะพร้าวโดยนำใบมาสาน จะใช้วัตถุดิบจากบ้านของตน หรือขอซื้อมาจากชาวบ้านที่จะโค่นต้นมะพร้าวถึงจะได้ใบอ่อนมาใช้เพราะใบอ่อนของต้นมะพร้าวจะอยู่ ตรงกลางของยอดบนสุด การสานเป็นรูปทรงต่างๆ ต้องคัดเลือกใบมะพร้าวที่มีใบที่กว้าง แคบ ใหญ่ สวย ต่างกัน ขนาดใบต่างๆเหมาะสมกับสานอะไร จึงเป็นความชำนาญของช่างฝีมือแต่ละคน ใบมะพร้าวที่ สานเป็นรูปตัวสัตว์ต่างๆ ชาวบ้านจะขายอยู่ที่ตัวละ ๑๐ - ๒๐ บาท

ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลวังแสง

ภูมิปัญญาด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม “ขนมไทย”

<u>ข้อมูลทั่วไป</u>

๑. ชื่อ – สกุล นางพนม นาคสุวรรณ ชื่อเล่น พนม

๒. วัน/เดือน/ปีเกิด ๒๖ มีนาคม ๒๕๑๔ อายุ ๕๑ ปี อาชีพหลัก เกษตรกรทำนา

๓. สถานภาพ สมรสกับนายอานนท์ ภูมิพรม อายุ ๕๔ ปี อาชีพ สมาชิกสภา อบต.วังแสง

๔. ที่อยู่ เลขที่ ๙๘๐๙ หมู่ที่ ๑๘ บ้านดอนไทรทอง ต.วังแสง อ.แกดำ จ.มหาสารคาม

๕. หมายเลขโทรศัพท์ ๐๖๓-๕๙๔-๕๙๘๙

<u>ลักษณะของภูมิปัญญา</u> สืบทอดจากบรรพบุรุษ เริ่มเรียนรู้การทำขนมไทยโบราณต่างๆ จากแม่ที่จังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ ขนมไข่หงส์ ขนมกล้วยทอด มันทอด ขนมถั่วทอด ฯลฯ เมื่อแต่งงานมีครอบครัวได้ย้ายมาอยู่กับสามีที่ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ ประกอบอาชีพหลักคือทำนา และทำขนมขายส่งเป็นอาชีพเสริม ส่งให้กับร้านค้าในชุมชน ในเขตพื้นที่ตำบลวังแสง แต่เนื่องจากสถานการณ์โรคโควิด – ๑๙ ทำให้ยอดสั่งซื้อลดลง จึงหันมาทำขายเองโดยใช้รถเร่ขายตามที่ต่างๆ เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว

<u>รายละเอียดข้อมูลความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาหรือภาพกิจกรรม</u>

ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลวังแสง

ภูมิปัญญาด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม “ถนอมอาหารปลาร้าบอง/ปลาแดดเดียว”

ข้อมูลทั่วไป

๑. ชื่อ – สกุล นายสมัย ตานะบุตร ชื่อเล่น ไหม

๒. อาชีพหลัก เกษตรกรทำนา

๓. ที่อยู่ เลขที่ - หมู่ที่ ๑๘ บ้านดอนไทรทอง ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม

ลักษณะของภูมิปัญญา สืบทอดภูมิปัญญาความรู้จากบรรพบุรุษ และศึกษาพัฒนาต่อยอดจากที่หน่วยงานราชการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ รู้สึกภาคภูมิใจที่ได้จัดตั้งกลุ่มพัฒนาอาชีพสร้างรายได้ให้กับครอบครัวและสมาชิก

รายละเอียดข้อมูลความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาหรือภาพกิจกรรม

สินค้าที่ผลิตและจำหน่าย มี ๓ ประเภท ได้แก่

๑. ปลาดุกแดดเดียว

๒. ปลานิลแดดเดียว

๓. ปลาร้า

เริ่มดำเนินการมาแล้วประมาณ ๕- ๖ เดือน วางขายทั่วไปทั้งในหมู่บ้านชุมชนและตามตลาดนัดหรือมีนิทรรศการต่างๆ ของหน่วยงานราชการจัดขึ้น ปัจจุบันมีสมาชิกรวมกลุ่มกันทั้งหมด ๑๕ คน โดยการสนับสนุนจากพัฒนาชุมชนอำเภอแกดำ

